

vstúpi do hlavy Jednému sa do duše vkradne nepokoj, ďalšiemu sa do srdca vľúdi pokora Komusi čosi vhupne do mysli, na niekoho preskočí strach, mého posadne túžba V duši sedí spokojnosť, v hlave sa preháňajú myšlienky. Tie sa potom môžu rozprchnúť, rozbehnúť, roztratit, zaletieť niekam Často sa dvom ľuďom myšlienky stretnú Niekedy myšlienka hlavou iba prebehne či preletí, inokedy neschádza z mysle

Stáva sa, že sa entity nielen samostatne pohybujú, ale nútia k pohybu aj človeka pohne nami svedomie, prenasleduje nás nešťastie, smie hnaní nepokojom, neustále nás pohaňa túžba čo najviac dokázať Všetličo nám naháňa strach, všeličo nás štvie. Štvavé reči nás môžu dokonca až umoríť.

Entity schopné manipulovať s človekom, to znamená mať s ním fyzický kontakt bez narušenia celistvosti, sa v prvom rade pokúšajú človeka uchopiť. Tak ľudí chytajú vytábole, chytá sa ich závisť, niekedy ich pochyti túžba, podchvíliou ich schvátí zvedavosť Dotyk takejto entity pôsobí rôzne Výčitka sa človeka iba neprijemne dotkne, ale duševná úzkosť mu už stíska prsia, choroba ho pevne drží v pazúroch, výčitky mu zvierajú srdce ako klieštami, hnus ním otriasá, zúfalstvo ním lomcuje, hrôza ho ovalí, musí sa preberať z citového omráčenia a znašať osudné udery

Oveľa šetrnejšie sa správajú entity, ktoré nás dokážu premiestniť Dávame sa unášať predstavami, blaženy pocit nás uchvacuje, láska nás nesie vysoko, niekedy nás čít celkom unesie a keď nevládzeme ďalej, už len nádej nás nesie

V príkrom protiklade k nim vystupujú entity, ktoré manipulujú s človekom tak, že mu spôsobujú fyzické zranenia prostredníctvom zubov, pazúrov, klepiet, žihadiel alebo pomocou trzných, sečných a bodných zraní Pút životným priestorom nám poriadne strpčuje žravá nenávisť, hryzavý bôľ, hlodavá myšlienka Žerie nás svedomie, hryzie závisť, myšlienky užierajú srdce Dokáže sa do nás zahryznúť pochybnosť, uhryzá nás pocit menejcennosti, v duši hlodá bolesť Srdce sa nám pokúša rozhlodáť cudzia nenávisť, môže sa doň zaryť výčitka Hruď nám preryva úzkosť, srdce je rozorvané bôľom Nárek sa vrezáva do srdca ako nôž, hlboko a dravo sa vrype do duše smútok Srdce krája žiaľ, hrdusť a nás storaké starosti Slová pichajú ako žihadlo včely, bodajú nás pichlavé poznámky, cítíme bodnutie svetnia V duši bolestne vŕta spomienka, dušu i srdce pára bôľ, do hlboka zadiera ľubosť, zdiera a týra sebeckivo, šľahá žiaľ, švihá osud, ráňa sklamanie, jatria nedostatky

Ešte šťastie, že človek nie je týmto násilníckym entitám vydany napospas, môže potlačiť mrzutosť, vzoprieť sa proti odpornému čítu, zapudíť žiarlivosť, odrazit všetko lákanie, odhodíť nenávisť, rozohnať ľútosť veselým smiechom, zahnat podozrenie, chytíť sa nádeje

Životnú púť človeku sťažujú aj predmety, ktoré pôsobia na neho svojou váhou Padajú výčitky, tvrdé otázky, na niekoho dopadajú prísne reči, na niekoho padá teseň, na ďalšieho môže dopadnúť celou svojou váhou tarcha

spravodlivosti, niekomu sa zosype na hlavu pohroma Jedného zavalí žiaľ, na druhého dolahne nešťastie, ďalšiemu úzkosť zalahne na dušu, niekto uvalí na seba niečí hnus Niekomu niečo leží na srdci, na niekoho dolieha tarcha dobry, ďalšieho gniavi hanba, mého tlačí pocit vlastnej chudoby alebo má svedomie zatažené zlým činom Jeden ťažko nesie krivdu, druhý klesá pod tarchou starosť, niekto neunesie tolko nenávisť, ďalší sa zvíja v bolestiach pod ťažkými výčitkami alebo hynie pod tiažou svojich bôľov V takýchto prítlačujúcich okolnostiach je niekedy primerané zbaviť sa bremena ako zbytočnej zavadzajúcej príťaže — striasť zo seba tarchu bôľu či poodhadzovať ilúzie a s ľahkým srdcom kráčať ďalej, inokedy je primeranejšie bremeno prijať — vziať na seba zodpovednosť za niečo a niestí ju Ľudia sa v takýchto zatažkávajúcich skúškach zachovávajú rôzne Buď druhým pomáhajú zložiť tarchu z duše, snažia sa odvaliť niekomu kameň zo srdca, alebo naopak, druhým prítlačievajú, válajú všetko svoje nešťastie na druhých, snažia sa uvaliť na niekoho potupu, zvaliť rozhodnutie na plecía niekoho iného, pokúšajú sa hodiť povinnosť niekomu na krk či navešať niekomu na krk starosť

Neoddeliteľnou súčasťou vnútorného sveta človeka je vegetácia Jazyk nám ju predstavuje v celom jej vývinovom oblúku od semienka po hnilobný proces, od sejby po žatvu možno siať dobro a krásu, možno však rozstievať aj hrôzu, strach, nedôveru, nešťastie, nepokoj, nenávisť a biedu Zlo treba zmeniť od koreňa Ťažko je však vykoreniť ho, ak má už prihlboko zapustené korene Treba si vštepíť do srdca mravné zásady a vypestovať v sebe pocit samostatného úsudku, inak všetky cnosti môžu byť vypestované iba krutým životom Nedá sa hneď zistiť, či slová padajú na úrodnú pôdu Treba čakať, čo z toho vzide. Medzi ľuďmi môžu začať klíčiť dve mienky, môžu vyrásť klíčiky nedôvery alebo náklonnosti, v niekom môže vzklíčiť túžba, v niekom vyrastá nádej Rozvíja sa všetko, čo v ľuďoch drieme v puku V niekom sa rozvíja ešte väčšmi skúposť, niektoré myšlienky rastú ako pustokvet, nemajú v sebe plodný zárodok Rozrastá sa nadšenie, rozkvitá láska, niekto prekvitá šťastím Niekedy nádej, ktorá v niekom vykvitla, zrazu vadne Dozrievajú myšlienky, až kým nie sú zrelé na realizáciu Po čase trháme plody našich úmyslov i výplody našej fantázie Očakáva nás bohatá žatva dojmov a zážitkov, žneme slávu, úspechy, ale aj nenávisť Vegetačný oblúk sa uzaviera ako búrlavina sa rozpadajú posledné nádeje, rozpadá sa práchnivejúca národná myšlienka, rúca sa prehnutá morálka.

Kolorit vnútorného sveta dotvára vzdušný, ohňový a tekutý živel

Ovanú nás staré rozpomienky, obdivujeme, kolký pôvab vanie z obrazov starých majstrov, niekedy pocitujeme závan sklamania Často však vanú aj prudšie vetry Môžu nás schytiť víchry života, naručivosť trhá nami ako víchor, strháva nás povíchrice nadšenia, zmietame sa vo víchraniach citov, ako divý orkán sa v nás búri hnus Láska je uragán, ktorý trhá hate